

A Bizottság nyilvános ülésének anyaga
(2011. évi CLXXXIX. törvény 46. § (1)
bekezdés, 60. §)

Előterjesztés az Egészségügyi és Szociális Bizottság ülésére

Tárgy: Átfogó értékelés az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2023. évi ellátásáról

Tisztelt Egészségügyi és Szociális Bizottság!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése szerint a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladataik ellátásáról minden évben – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – a Képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított 30 napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé, amely 60 napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Az értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete tartalmazza.

A Képviselő-testület az értékelés megtárgyalásának és elfogadásának jogkörét a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 39/2018. (IX.26.) Bp. Főv. XII. ker. Hegyvidéki Ök. Kt. rendelet 4. mellékletének 1.14. pontjában az Egészségügyi és Szociális Bizottságra ruházta át.

A 2023-ra elkészített beszámolót az előterjesztés melléklete tartalmazza.

Kérem az Egészségügyi és Szociális Bizottságot, hogy az előterjesztés mellékleteként csatolt értékelést tárgyalja meg, és az alábbi határozati javaslatot fogadja el.

Határozati javaslat:

Az Egészségügyi és Szociális Bizottság – a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 39/2018. (IX.26.) Bp. Főv. XII. ker. Hegyvidéki Ök. Kt. rendelet 4. mellékletének 1.14. pontjában biztosított átruházott hatáskörében eljárva – a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló 2023. évi értékelést elfogadja.

(Döntéshozatal módja: egyszerű többség)

Budapest Hegyvidék, 2024. június „20.”

Fonti Krisztina
alpolgármester

Láttam:

dr. Gottfried-Tusor Gabriella
jegyző

Pokorni Zoltán
polgármester

Melléklet: 2023. évi értékelés

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS 2023.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

A XII. kerületi állandó lakóhellyel rendelkező személyek száma 2021. december 31-én 55 810 fő volt, 2022. december 31-én 54 970 fő, 2023. december 31-én 54 591 fő állandó lakost tartottak nyilván kerületünkben.

A 18 éven aluliak számát korcsoportonkénti bontásban, ugyanerre az időpontra vetítve a következő táblázat mutatja. (Összehasonlítás céljából a táblázat az előző két év adatait is tartalmazza.)

XII. kerületi állandó lakcímmel rendelkező gyermekek száma

	0-3 év	4-6 év	7-9 év	10-12 év	13-15 év	16-18 év
2021. év	2140	1654	1889	1813	1839	1588
2022. év	1970	1652	1802	1826	1825	1673
2023. év	1910	1577	1699	1827	1829	1745

XII. kerületi tartózkodási hellyel (ideiglenes lakcímmel)
rendelkező gyermekek száma

	0-3 év	4-6 év	7-9 év	10-12 év	13-15 év	16-18 év
2021. év	214	188	165	151	129	116
2022. év	239	207	165	147	127	115
2023. év	214	199	175	156	134	141

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

2.1. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben (gyermekvédelmi kedvezmény) részesülők száma, a kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) a meghatározott feltételek szerint a jogosult gyermek számára rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság – a gyermeket ellátó intézménytípustól függően – különböző kedvezményekre jogosít, mint például ingyenes vagy kedvezményes térítési díjú intézményi étkezés, évente kétszer pénzbeli támogatás, jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények. Akinek a gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága 2023. augusztus 1-jén és november 1-jén fennállt, az augusztus és november hónapokban pénzbeli támogatásban részesült. Ennek esetenkénti összege gyermekenként 6 000 Ft, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében 6 500 Ft. A pénzbeli támogatás összege 2023-ban összesen 894 000 Ft volt. Gyermekvédelmi kedvezményben 78 gyermek részesült, 3 család (8 gyermek) esetében volt elutasítás jövedelmi feltétel nem teljesülése miatt.

2.2. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok

2.2.1. Települési rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A támogatásban az a gyermeket gondozó család részesül, amelyik időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, és ezért a gyermek eltartásáról más módon nem tud gondoskodni. A támogatás jövedelmi feltétele, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladhatja meg a jogosultsági összeghatár 70 %-át (86 200 Ft), fokozottan rászoruló gyermek esetén 81 %-át (99 800 Ft).

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás 124 gyermek részére került megállapításra 3 072 000 Ft összegben, 4 elutasítás volt jövedelmi feltétel nem teljesülése miatt.

2.2.2. Iskolai tanulók szociális ösztöndíja

Az általános iskola 4. osztályának elvégzésétől a szakiskola, középiskola befejezéséig veheti igénybe az a nappali tagozatos gyermek, akinek tanulmányi átlaga a 4-es átlagot elérte vagy meghaladta, és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a jogosultsági összeghatár 70 %-át (86 200 Ft), fokozottan rászoruló gyermek esetén 81 %-át (99 800 Ft).

A szociális ösztöndíj 48 gyermek részére 3 052 000 Ft összegben került folyósításra. Elutasításra nem került sor.

2.2.3. Születési támogatás

Abban az esetben igényelhető, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a jogosultsági összeghatár 70 %-át (86 200 Ft), fokozottan rászoruló gyermek esetén 81 %-át (99 800 Ft), továbbá, ha a gyermeket gondozó család nem rendelkezik a Gyvt. 19. § (7) bekezdése szerinti vagyonnal. A támogatás összege gyermekenként 60 000 Ft.

A 2023. évben 2 gyermek után 120 000 Ft került kifizetésre, elutasítás nem volt.

2.2.4. Tanévkezdési támogatás

Akkor adható az általános iskolában, szakiskolában, középiskolában, főiskolán, egyetemen tanuló gyermeknek, ha családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a jogosultsági összeghatár 70 %-át (86 200 Ft), fokozottan rászoruló gyermek esetén 81 %-át (99 800 Ft). A támogatás a gyermek nagykorúvá válása után is megállapítható, ha szakiskola, középiskola nappali tagozatán tanul és a 20. életévét még nem töltötte be, vagy felsőoktatási intézmény nappali tagozatos hallgatója és a 25. életévét még nem töltötte be. A támogatás összege gyermekenként 16 000 Ft.

93 gyermek részesült tanévkezdési támogatásban 1 488 000 Ft összegben, elutasítás nem volt.

2.2.5. Gyógyászati segédeszköz vásárlásához nyújtott támogatás

A gyermek egészségi állapotának megőrzése vagy helyreállítása céljából igényelhető, naptári évenként egy alkalommal. A támogatásra az a gyermek jogosult, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a jogosultsági összeghatár 70 %-át (86 200 Ft), fokozottan rászoruló gyermek esetén 81 %-át (99 800 Ft), valamint nem rendelkezik a Gyvt. 19. § (7) bekezdése szerinti vagyonnal.

A támogatás összege a segédeszköz árának 80 %-a, de naptári évenként legfeljebb 35 000 Ft. Nem biztosítható támogatás a közgyógyellátás keretében 100 %-ban finanszírozott gyógyászati segédeszközök vásárlásához. A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) – egykori Országos Egészségbiztosítási Pénztár – által részben finanszírozott segédeszköz vásárlása esetén a támogatás a NEAK finanszírozást meghaladó költségekhez nyújtható, annak legfeljebb 80 %-áig és legfeljebb 35 000 Ft összegben.

A támogatás 7 gyermek részére 280 000 Ft összegben került megállapításra, kérelem elutasítására nem került sor.

2.2.6. Fejlesztést igénylő gyermekek támogatása

A támogatás olyan fejlesztésre szoruló gyermekek részére igényelhető, akik tömegközlekedéssel nem szállíthatók, és ezért a szállításukról gondoskodni kell. Feltétele, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladhatja meg a jogosultsági összeghatár 140 %-át (172 500 Ft). A támogatás naptári évenként legfeljebb négy alkalommal állapítható meg, új kérelem benyújtására a megállapítástól számított három hónap elteltével nyílik lehetőség. A támogatás összege negyedévente, gyermekenként 30 000 Ft. 2023-ban nem érkezett támogatás iránti kérelem.

2.2.7. Táborozási támogatás

A gyermek közösségben való részvételének, képességfejlődésének elősegítése érdekében a táborozás költségeihez nyújtott hozzájárulásban – tanévenként egy alkalommal – az az általános iskolai oktatás keretében tanulói jogviszonnyal rendelkező gyermek részesíthető, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a jogosultsági összeghatár 70 %-át (86 200 Ft), fokozottan rászoruló gyermek esetén 81 %-át (99 800 Ft), valamint nem rendelkezik a Gyvt. 19. § (7) bekezdése szerinti vagyonnal.

Táborozási támogatás az erdei iskola, a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ által szervezett táborok, valamint egyéb nyári táborok költségeinek megfizetéséhez nyújtható. A támogatás összege a tábor árának 80 %-a, de naptári évenként legfeljebb 30 000 Ft.

2023-ban 6 gyermek részesült 136 700 Ft összegű támogatásban, elutasításra nem került sor.

2.2.8. Menekült gyermekek nyári táboroztatása

Az Önkormányzat 2023 júniusában bevezetett új ellátása, amellyel támogatást biztosít az ukrajnai háború elől menekült és életvitelszerűen a Budapest XII. kerületben élő gyermekek, Hegyvidéki Úszóiskola által szervezett egyhetes nyári úszótáborban való részvételéhez. A támogatásra jogosult a menedékes, a menedékesként elismerését kérő vagy az Ukrajnában állandó lakóhellyel rendelkező és 2022. február 24-én vagy azt követően Ukrajnából érkező magyar állampolgár, amennyiben 6-15 éves korú gyermek ellátásáról gondoskodik.

2023 nyarán 10 menekült gyermek úszótanfolyamának teljes költségét vállalta át az Önkormányzat, összesen 381.000 Ft összegben.

2.2.9. Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer

A Hegyvidéki Önkormányzat 2023-ban is csatlakozott a programhoz, amely az esélyegyenlőség jegyében támogatja a szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok felsőfokú tanulmányait. A pályázatra azok a XII. kerületben állandó lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik a képzésre vonatkozó keretidőn belül teljes idejű (nappali tagozatos) alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzettséget eredményező mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben, vagy felsőfokú szakképzésben végzik tanulmányaikat. Pályázhattak továbbá a kiírás évében utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások, vagy felsőfokú diplomával nem rendelkező, felsőoktatási intézménybe még felvételt nem nyert érettségizettek, akik a következő tanévtől kezdődően felsőoktatási intézmény keretében teljes idejű (nappali tagozatos) alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, egységes, osztatlan képzésben, vagy felsőfokú szakképzésben kívánnak részt venni.

2023-ban 38 tanuló részére biztosított ösztöndíjat az Önkormányzat. A folyósított támogatás összege 3 750 000 Ft volt.

2.2.10. Hegyvidéki Babacsomag

Az Önkormányzat már a babagondozás első időszakához segítséget kíván nyújtani a szülőknek, ezért 2017. március 1-eje óta minden kerületi újszülöttet babacsomaggal köszönt. A csomagot a területi védőnő a csecsemő születését követő első látogatás alkalmával (a kórházból történő hazaadást követő 48 órában) adja át a családnak.

2022 júniusától megújult a program, a korábbinál sokkal tartalmasabb dobozt biztosít az Önkormányzat a családok számára, amely sokféle babaápolási terméket, „Hegyvidéki baba vagyok” logóval ellátott bodyt és kifogót is tartalmaz, valamint különböző hasznos kiadványokat a szoptatásról, csecsemőgondozásról. A 2023. év folyamán 478 db babacsomagot osztottunk ki, amelyek értéke összesen: 16 563 350 Ft volt.

2.2.11. Egészséges Hegyvidék Program gyermekeket érintő szűrések, ellátások

2.2.11.1. Lisztérzékenység szűrés

Az Önkormányzat támogatásával 2014-től minden iskolai tanév elején – előre egyeztetett ütemezés szerint – díjmentes szűrővizsgálat kerül megszervezésre a coeliakia (lisztérzékenység) kiszűrésére, a kerület önkormányzati fenntartású óvodáiba járó nagycsoportos gyermekek körében. 2023-ban az előzetesen beszerzett szülői beleegyezések alapján a szakemberek elvégezték az óvodákban a gyorsteszt szűrővizsgálatokat. A szűrésben mintegy 450 gyermek vett részt.

2.2.11.2. Ortopédiai szűrés

Az Önkormányzat támogatásával, egy ortopéd- és mozgásszervi rehabilitációs szakorvos végez mozgásszervi szűrővizsgálatot a kerületi önkormányzati fenntartású 14 óvoda nagycsoportos gyermekeinél, az iskolai tanév elején, október hónapban. A gyermekortopédiai vizsgálatok során a szakorvos megvizsgálja a teljes mozgatórendszert, különösen figyelve a csípők, végtagok fejlettségére, hogy kiszűrhesse az esetleges tartási, fejlődési rendellenességeket. A szűrővizsgálat elvégzéséről, a szűrés eredményéről és a szükséges intézkedésekről a szülők írásos tájékoztatást kapnak. 2023-ban a szűrésben mintegy 450 gyermek vett részt.

2.2.11.3. Fogászati szűrés

Az iskola-egészségügyi előírásoknak megfelelően, az óvodás korú gyermekeknél évente két alkalommal kerül sor fogászati szűrésre. A körzetekről szóló helyi önkormányzati rendeletben foglaltak szerint a XII. kerületi négy gyermek-és ifjúsági praxis között vannak elosztva az óvodák, minden óvodának van fogorvosa. Az orvosi vizsgálat minden esetben csoportonként történik, amelyet megelőzően az orvosok fogászati bemutatót tartanak, amely során az adott életkornak megfelelően, játékos, barátságos formában ismertetik a szájhigiénéval, táplálkozással, fogászati kezelésekkal kapcsolatos tudnivalókat. A szűrés alkalmával beavatkozás nem történik, de a vizsgálat eredményéről a szülőket névre szóló, írásos tájékoztatást kapnak.

2.2.11.4. Életmentő adrenalin-öinjektor

Az Önkormányzat az elmúlt évben is biztosított valamennyi hegyvidéki bölcsőde és óvoda számára a súlyos, akár halálhoz is vezető allergiás reakciók jelentkezésekor beadandó, életmentő adrenalin-öinjektort, intézményenként két darabot.

Már az óvodai felvételnél szükséges a szülőnek nyilatkoznia gyermeke étel- vagy egyéb allergiájáról, és az anamnézis adatlap is tartalmaz allergiára vonatkozó adatot – gyógyszerérzékenység, étel- vagy egyéb allergia előfordulásáról –, ez a gyermekek egyéni fejlődését nyomon követő dokumentációnak is része. Az allergiákat a csoport óvodapedagógusai és dajkája is számon tartják, helyettesítés esetére a csoportszobában külön faliújságon van feltüntetve, egyéb fontos információkkal együtt. Fontos, hogy ezt csak a csoportszobában dolgozók látják, idegenek nem. Az ételallergiákat természetesen név szerint is számon tartják a konyhai dolgozók.

2.2.12. Gyermekekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

2.2.12.1. Étkezési térítési díj csökkentése

Az önkormányzat rendelete értelmében a polgármester a Gyvt. által szabályozott normatív kedvezményen felül a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díjat a fizetésre kötelezett kérelmére tovább csökkentheti, ha a kérelmező családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi

nyugdíj legkisebb összegének (2023. március 1-jétől a szociális vetítési alap) kétszeresét (57 000 Ft), és a gyermeket gondozó család nem rendelkezik a Gyvt. 19. § (7) bekezdése szerinti vagyonnal.

A térítési díjkezdmény mértéke, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét (2023. március 1-jétől a szociális vetítési alap összegét) nem haladja meg, a személyi térítési díj 90 %-a, ha meghaladja, de nem éri el a kétszeresét, a személyi térítési díj 50 %-a. Térítési díjkezdményt 7 gyermek esetében nyújtott az Önkormányzat, elutasítás nem volt.

2.2.12.2. Szünidei ingyenes és kedvezményes étkezés biztosítása

A Gyvt. alapján az iskolai szünetek ideje alatt ingyenes étkezésben részesült 15 hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

Az Ör. alapján ugyanebben az időszakban kedvezményes térítési díjú ebédet igényeltek további 1 fő, szociálisan rászoruló családban élő iskolás gyermek részére. Az FH Gasztró Kft. által készített levesből, főfogásból és desszertből álló csomagolt ebéd a Németvölgyi Általános Iskolában került kiosztásra.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A kötelező gyermekjóléti alapellátások közül az Önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekjóléti központot (Családsegítő és Gyermekjóléti Központ), a gyermekek napközbeni ellátását (bölcsődék), valamint a gyermekek átmeneti gondozását, azon belül a családok átmeneti otthonát és a gyermekek átmeneti otthonát (Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága és az SOS Krízis Alapítvány) szervezi meg.

3.1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai)

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ (CSSK) klienseinek száma 2023-ban 1453 fő, ami 6 %-kal több, mint 2022-ben volt.

A családi kapcsolati konfliktusok miatt az intézményhez fordulók száma 22 %-kal nőtt, az előző évihez képest. Az elmúlt év folyamán átalakult a klienskörük egy része, mivel új ügyfelek többségével jelzés útján kerültek kapcsolatba. Ez abból a szempontból hátrány a segítő munka számára, hogy nehezebb elérni a kliensek együttműködését, mivel tartanak a "gyermekvédelmisk"-től; a felnőtt korúak a (többségben rendőrségi) jelzés utáni kapcsolatfelvételre pedig többnyire elutasítóan reagálnak.

Továbbra is cél, hogy az intézmény széles körben elérje a motivált, együttműködésre kész kerületi lakosokat. Ennek érdekében folyamatosan frissítik honlapjukat, facebook oldalukat, továbbá a köznevelési intézményekben hirdetik a foglalkozásaikat.

Az intézmény a hozzájuk fordulók igénye alapján a következő csoportokat indította:

- nyári családi tábor,
- Örökbefogadó Szülők Klubja,
- gyászcsoporthoz,
- gyermekdráma csoport (hetente)
- pszichiátriai betegek hozzátartozóinak csoportja (kéthetente),
- egyedülálló szabadidős és kreatív foglalkozásai (havonta),
- hétvégi családi programok (havonta),
- agresszív kapcsolatban élő nők csoportja (havonta).

Sikeresen lezárult az intézmény első **kortárs segítő** csoportja. A XII. kerület 4 nagyobb középiskolájából 18 fiatal végezte el a képzést és kapott elismerő oklevelet, október hónaptól pedig elindult a második kortárs segítő képzés. A már végzett fiatalokból álló önkéntesek bekapcsolódtak a képességeiknek

megfelelő kerületi ifjúsági szociális munkába (iskolai programok, rendezvények, korrepetálás az Ifjúsági Közösségi Térben).

Az év második felében megkezdődött a **Hegyvidéki Ifjúsági Önkormányzat megszervezése**, aminek tagjait a tervek szerint a kerületi középiskolák diákönkormányzatának tagjai fogják alkotni.

Az **izlandi modell** kerületi alkalmazásának célja a közösségszervezés, a közösségfejlesztés és a szülői ismeretek bővítése. Programgazdaként a szakmai koordinációt a CSSK látja el. A program keretében havonta egy-egy témakör szerint szülőklub formájában az intézmény munkatársai (szakpszichológus, családterapeuta, szociális segítő) végzik a találkozók facilitálását. 2023-ban a Városmajori Óvoda székhelyén és telephelyén, valamint a Zugligeti Bölcsődében működtettek **havi rendszerességgel** csoportokat.

A CSSK új szolgáltatása a **gyermek és fiatalok fejlesztése**, továbbá a korai prevenció érdekében a **kerületi bölcsődéssel kötött együttműködési megállapodás**, szociális segítő munka és mentálhigiénés szolgáltatások tárgyában.

Az intézmény tapasztalata, hogy a kliensei számára nem okozott nehézséget az új székhelyük megközelítése (Szarvas Gábor út 8/C), mindösszesen néhány gyűjtőjegyet adtak ki a közlekedés megsegítésére. A nehezebben közlekedő ügyfelek számára pedig hétfői és szerdai napokon 9 és 12 óra között, a Kiss János altábornagy utca 28/a. szám alatt látnak el **ügyeletet**.

Az intézmény **Család- és Gyermekjóléti Csoportja** alapellátásban, a családsegítés keretein belül, az önkéntesen jelentkező, vagy jelzés útján a szolgálathoz került egyénekkal és családokkal foglalkozik. A csoport kiemelt feladata azon problématiszpusok ellátása, melyek fókuszában a gyermekveszélyeztetés valamilyen formája áll. Az ilyen esetek feltárása érdekében a csoport jelzőrendszert működtet, és a jelzésekre azonnal reagál. A gyermekveszélyeztetést családsegítői munkával kezelik, amennyiben ez nem lehetséges, az esetkezelés érdekében szorososan együttműködnek a gyermekvédelmi csoporttal.

A 2023-as év során 641 fővel (387 családdal) foglalkozott együttműködési megállapodás keretein belül a családsegítő munkacsoport. Ezen felül 812 felnőttel, illetve nem kerületben élő személlyel került kapcsolatba egyszeri megállapodás alapján, vagy jelzett probléma miatt.

Jellemzően a 35-49 éves korosztályból került ki a legtöbb kliens, a nemek aránya nem változott az elmúlt évekhez képest. Az intézményhez forduló családok közül az egyedül élők, az egyszülős családok, valamint az 1-2 gyermeket nevelő családok vannak a legtöbben. Leggyakrabban családi-, kapcsolati konfliktusokkal terhelt családok kerülnek a családsegítőkhöz, de ehhez szinte kivétel nélkül kapcsolódnak lelki-mentális, életviteli és anyagi problémák is. A tavalyi évhez képest több olyan családdal kerültek kapcsolatba, ahol pszichiátriai érintettség van.

A gyermekeket veszélyeztető problémák megelőzése érdekében a CSSK **észlelő- és jelzőrendszert** működtet, együttműködve többek között az egészségügyi és oktatási intézményekkel, különböző hatóságokkal. A család- és gyermekjóléti csoportban ezt a munkakört egy jelzőrendszeri felelős látja el.

A jelzések nyomán, minden esetben felvették a kapcsolatot a jelzett családokkal. A gyermekes családok esetében azokkal az intézményekkel és munkatársakkal (bölcsődei gondozók, védőnők, óvodai és iskolai pedagógusok, óvodai, iskolai pszichológusok, fejlesztők stb.), ahová a gyermek jár, akik a gyermekkel kapcsolatban vannak. A gyámhivatali megkeresések mellett oktatási intézményektől és védőnőktől érkezett a legtöbb új jelzés. 2023-ban 187 gyerekkel és 228 felnőttel kapcsolatban jeleztek a jelzőrendszer tagjai.

Az **esetkonferenciák** célja, hogy az érintett szakemberek együttműködésével, rendszeres konzultációkkal megelőzhető legyen a gyermek veszélyeztetettségének kialakulása. Eszetkonferenciákat, esetmegbeszéléseket más intézmények munkatársaival a tavalyi évhez képest nagyobb számban tartott az intézmény. A visszajelzések alapján nagy szükség van az esetek mentén a folyamatos kommunikációra és egyeztetésekre.

2023. február 28-án a gyermekvédelmi tanácskozás személyes jelenléttel került megrendezésre.

A szociális diagnoszta családsegítői feladatokat is ellát az intézményben, ezért tapasztalattal rendelkezik az intézményhez forduló önkéntes megkeresések, illetve jelzések, krízishelyzetek kapcsán. 2023-ban 11 szociális diagnózis készült.

2023-ban folytatódott a **korrepetálás** az intézményben, a családsegítők és a koordinátor egyeztet az igényekről és a lehetőségekről, a korrepetáláson való részvétel feltételeiről. A korrepetitorok egyetemisták, akik megbízási szerződéssel látják el feladatukat. Az elmúlt év során 2 korrepetitor 15 gyerekeknek 325 alkalommal tartott korrepetálást.

Hatodik éve folyamatosan működik a **Hétféligi Családos Szabadidős Program**, amire havi rendszerességgel kerül sor. A program célja, hogy a résztvevők között kapcsolatok alakuljanak ki az átélt közös élményeken keresztül, valamint, hogy egymást támogató, önszorgító kapcsolatok jöjjenek létre és a meglévők tovább erősödjenek. Az évente megszervezésre kerülő nyári családos tábor a terepe annak, hogy újabb családokat vonjanak be a szabadidős programba, így a két program egymásra épül. 2023-ban 9 alkalommal valósult meg a szabadidős program, összesen 48 fővel (amiből 30 fő gyermek).

Balatonfenyves-Alsóbélatelepen visszatérő vendégként hetedik alkalommal **családos tábor** került megszervezésre a családsegítésben lévő gyermekes családok számára. Az üdültetéssel egybekötött program célja, hogy a hasonló élethelyzetekben lévő, hasonló nehézségekkel küzdő családok, egy egymást segítő, támogató, önszorgító közösséggé szerveződjenek. Minden évben olyan, az intézmény által gondozott családokat invitálnak a programba, akik egyedül érzik magukat élethelyzetükben, mindennapi problémáikkal nehezen küzdenek meg, társas-, támogató- és segítő kapcsolatok, ismeretségek létesítésére vágnak, vagy nehéz élethelyzetük miatt nincs lehetőségük gyermekeik számára közös családi időtöltésekre, élmények biztosítására. A tábor iránt folyamatosan nagy a gondozott családok körében az érdeklődés, 2023-ban 27 fő, összesen 7 család vett részt a nyaraláson.

A Gyermekvédelmi Csoport feladatai többek között javaslattevél gyermekvédelmi intézkedésre, a hatósági beavatkozást kísérő szociális segítő munka ellátása, a gyermek családba való visszahelyezésének elősegítése és utókövetése, valamint a kerületben lakóhellyel rendelkező, szakellátásban nevelkedő gyermekek ügyeinek koordinálása. A csoportban dolgozó esetmenedzserek a hatósági intézkedést kísérő esetkezelés során részben együttműködnek a Család- és Gyermekjóléti Csoportban dolgozó családsegítőkkal, de szükség esetén önállóan is végeznek szociális segítő munkát.

A csoport munkatársai 2023-ban védelembe vételi tárgyaláson 48 alkalommal vettek részt, 21 alkalommal hatósági intézkedés felülvizsgálata céljából tartott tárgyaláson jelentek meg.

Az esetmenedzserek a **hatósági intézkedést elrendelő határozatok alapján**, az előző évhez hasonló számban, 64 kiskorú ügyében végeztek védelembe vételt kísérő szociális segítő munkát, ami heti rendszerességgű találkozást jelentett a családokkal, egyéni- és családi konzultációk, családlátogatások formájában.

A **nevelésbe vételt** kísérő szociális segítő munka során az esetmenedzserek a tavalyi évben 22 szakellátásban nevelkedő kiskorú ügyében segítettek a XII. kerületben élő vérszerinti családokat, hogy a körülményeiket rendezzék, illetve a kapcsolattartást erősítsék.

A XII. kerületben található **gyermekotthonokban állandó lakcímmel rendelkező kiskorúak** esetében a gyermekvédelmi csoport feladata a vérszerinti szülők tényleges tartózkodási helye szerint illetékes család- és gyermekjóléti központokkal való együttműködés kialakítása, az információk továbbítása, valamint javaslattevél nevelésbe vétel felülvizsgálata- és örökbefogadhatósági eljárások során. Az esetgazda szerepet betöltő esetmenedzser 2023-ban összesen 21 olyan szakellátásban nevelkedő gyermek ügyében járt el, akiknek szülei más kerületben, vagy vidéken tartózkodtak.

A hatósági intézkedéseket a gyámhatóság legalább évente felülvizsgálja, amelynek során javaslatételre hívja fel az esetmenedzsert. 2023-ban a gyermekvédelmi csoport munkatársai 28 felülvizsgálati eljárásban működtek közre, 11 esetben a hatósági intézkedés megszüntetését javasolták, eredményesség miatt.

Az esetmenedzserek az előző évekhez hasonlóan a családi konfliktusokat jelölték meg a veszélyeztetettség legfontosabb okaként. 2023-ban jelentősen megnövekedett a fizikai/lelki bántalmazás gyanúját tartalmazó jelzésre induló hatósági eljárások száma is, amelyekben a gyámhatóság hivatalból rendőrségi feljelentést tett, illetve igazságügyi szakértői vizsgálatot rendelt el.

A jogerős gyámhatósági határozattal rendelkező esetekben az esetmenedzserek a szociális segítő munka keretében a családi szerkezeti problémákat, az életviteli nehézségeket és a gyermekek iskolai beilleszkedését akadályozó nehézségeket igyekeztek kezelni. A bántalmazás gyanújának igazolása a rendőrség hatáskörébe tartozott, amelytől az esetmenedzserek igyekeztek függetleníteni a segítő folyamatot, biztosítva a szakmai neutralitást a családtagokkal szemben.

A gyermekvédelmi munkacsoport javaslatételi tevékenységét tekintve, 100 új esetben működtek közre hatósági eljárásban, amelyek közül 93 eljárás a családban élő veszélyeztetett kiskorúak védelembe vételére irányult. A súlyos krízis helyzetbe került családok esetében 5 alkalommal került sor azonnali intézkedésre (ideiglenes elhelyezés) azonban nevelésbe vételt egyetlen esetben sem kellett javasolni; 2 esetben családba fogadással nagyszülőhöz kerültek a gyermekek, a többi esetben nem került sor kiemelésre.

Az esetmenedzserek 43 esetben nemleges javaslatot tettek a **védelembe vétel** iránti eljárások során, mert a veszélyeztetettség megszüntetése a szülők együttműködésével alapellátás keretében is megoldható volt. A gyermekek életvitelszerű tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóságok két esetben ennek ellenére védelembe vételt rendeltek el.

A gyermekvédelmi csoport által tett **javaslatokat a gyámhatóságok 2023-ban egyetlen esetben sem utasították el**, a hatósági intézkedések a javaslatoknak megfelelő tartalommal kerültek elrendelésre.

Az esetmenedzserek a hatósági eljárások során a javaslatokat előkészítették, majd a jogszabálynak megfelelően, a Gyermekünk Védelmében informatikai rendszeren keresztül rögzítették, a mellékletet képező véleményeket, esetkonferencia emlékeztetőt feltöltötték. Tekintettel arra, hogy 2023-ban a tapasztalatok szerint a rendszer még nem működött kifogástalanul, a fejlesztés befejezéséig a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ a javaslatokat nyomtatott formában is megküldte az illetékes hatóságok részére.

Az esetmenedzserek a javaslatok előkészítése során, az előző évhez hasonló számban, 66 alkalommal szerveztek **esetkonferenciát**. A megbeszéléseken az érintett szakemberek a szülők jelenlétében egyeztettek tapasztalataikat, mérlegelték a veszélyeztetettség mértékét, rögzítették a szükséges segítségnyújtási formákat, felelősök és határidők meghatározásával, valamint döntöttek a hatósági intézkedés szükségességéről. Az esetmenedzserek az esetkonferencia döntését és a beérkezett véleményeket figyelembe véve tettek javaslatot a hatósági intézkedés (védelembe vétel, megelőző pártfogás stb.) elrendelésére vagy mellőzésére.

A gyermekvédelmi csoport által ellátott **kórházi szociális munka** az előző évek gyakorlatának megfelelően, heti egyszeri személyes ügyelettel, valamint hivatali időben telefonos elérhetőség biztosításával zajlott. Az esetmenedzser személyes tanácsadással és a gyermekvédelem szempontjából releváns ügyek koordinálásával segítette a veszélyeztetett gyermekekkel és krízis várandósokkal kapcsolatban érkező jelzések kezelését. A kórházi szociális munkát ellátó esetmenedzser által fogadott jelzések száma nőtt az előző évihez képest, 2023-ban 57 esetben érkezett jelzés veszélyeztetett újszülöttekkel-, bántalmazott gyermekekkel-, és krízishelyzetben lévő várandósokkal kapcsolatban. A speciális szolgáltatásban érintettek száma összesen 109 fő volt.

A **felügyelt kapcsolattartások** változatlanul szombatoként 10-15 óra között zajlottak, a hatóság által elrendelt időpontban és időtartamban. 2023-ban az elrendelt kapcsolattartások száma az előző évekéhez hasonlóan alakult, 57 fő vett részt rendszeresen a szolgáltatásban, 596 alkalommal valósult meg a találkozás a kapcsolattartásra jogosult szülő/nagyszülő és az érintett gyermekek között. A

gyermekvédelmi csoportvezető az elmaradt kapcsolattartásokról minden esetben öt napon belül értesítette a bíróságot/gyámhatóságot.

2023-ban egy eset lezárására került sor, a gyermek önjogúvá válása miatt, két esetben felülvizsgálat zajlott a felügyelt kapcsolattartás fenntartásával. A bíróság/gyámhatóság három esetben kereste meg a CSSK-t a kapcsolattartási ügyelet lehetőségének biztosítása érdekében; egy esetben illetékesség teljes hiánya miatt nem tudtak helyt adni a kérésnek, egy további esetben a család végül nem vette igénybe a szolgáltatást, egy új nagyszülői kapcsolattartás esetében pedig helyszín biztosításáról született gyámhatósági döntés, amelynek előkészítése folyamatban van.

A kapcsolattartási ügyelet szolgáltatás 2023-ban is magas színvonalú biztonsági- és technikai feltételekkel működött, minden családnak önálló elhelyezést, játékokkal és szükséges eszközökkel felszerelt kapcsolattartó helyiséget biztosított. A felek hozzájárulása esetén a megfigyelés zárt láncú hálózaton, monitoron keresztül történt, kép- és hangfelvétel rögzítésével.

A **gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálathoz** 2023-ban összesen 3 gyermekvédelmi szempontból adekvát hívás érkezett, mindhárom esetben már ismert családdal kapcsolatban jeleztek. Egy esetben a hívás a központi Gyermekvédő Hívószámra érkezett. Az esetmenedzser a jelzésre tett intézkedést követően visszajelzést küldött a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet részére.

Az Óvodai és Iskolai Szociális Segítő Csoport a korábban megkötött együttműködési megállapodások alapján végezte a munkáját. A csoportnak 2023-ban 47 intézménnyel volt együttműködése, négy új intézménnyel sikerült felvenni a kapcsolatot, amelyek a Krisztinavárosi Bölcsőde, a Zugligeti Bölcsőde, a Svábhegyi Bölcsőde és a Művész úti Óvoda és Bölcsőde. Ezekbe az intézményekbe két óvodai és iskolai szociális segítő jár havi rendszerességgel, intézményi igény szerint. A kollégák rendszeresen tartanak **esetmegbeszéléseket a kisgyermeknevelők részére**, valamint rendszeresen jelen vannak a bölcsődei nyílt napokon, szülői értekezleteken és két bölcsődében aktívan szervezik a szülőklubot.

A statisztikai adatokat tekintve 33 intézményben valósul meg havi egynél több találkozás, amely négytel több, mint a tavalyi évben. Szorosabbra fűződött a kapcsolat a Lauder Javne Zsidó Közösség Óvodával, a Bíró utcai óvodával, az ELTE Gyertyánffy István Gyakorló Általános Iskolával.

A közoktatási és köznevelési intézményekben más-más igények mutatkoztak meg az év során. Folyamatosan felmerülő igény az **érzelemszabályozás, düh- és konfliktuskezelés**, resztoratív szemlélet erősítése az intézményekben, valamint antibullying foglalkozások. A kommunikáció szerepe egyre fontosabb igényként jelenik meg az intézményekben, amelyre reagálva a csoport kidolgozott egy új foglalkozást. A **testtudat, én határok, szexualitás** szintén téma az általános és középiskolákban. Erre az igényre reagálva 2023 folyamán egy munkatárs szexuálpedagógiai képzést végzett el, melynek segítségével tematikát dolgoztak ki a témakörben.

A munkacsoport rendszeresen tartott **érzékenyítő foglalkozást** alsó tagozatosok számára: Egy Sima Egy Fordított Egyesületi foglalkozást, Kockaprofesszor címmel. A foglalkozás legó kockák segítségével játékos formában történik. A feladat, játszóteret építeni a „sima és a fordított” (fogyatékkal élő és egészséges) gyerekek részére. A foglalkozás 5 gyermeket mutat be, mozgáskorlátozott, hallás-, látás sérült, autista, down szindrómás gyermekeket. A gyerekek az iskolában megtapasztalhatták, hogy milyen nehézséggel küzdenek mindennap fogyatékkal élő társaik. Az egyesület segítségével a CSSK is megszerezte a társasjátékot és alkalmazta a Sashegyi Arany János Általános Iskolában, Németsvölgyi Általános Iskolában, a Zugligeti Általános Iskolában).

A szociális segítő az idősebb korosztály számára **egészségfejlesztő társasjáték** beszerzésével a dohányzás megelőzéséhez, illetve a leszokás elősegítéséhez is szeretnének hozzájárulni. A programot rendszeresen viszik a kerületi általános iskolákba. Továbbra is népszerű az idősebb korosztály számára a **KIABÁL és a Szociopoly társasjáték**. Ezenkívül gyakran kérnek az iskolák mesefoglalkozást, papírszínház, szociometria, élménypedagógia alapú közösségépítő játékokat.

Az Ifjúsági Közösségi Térrel közösen a csoport részt vett a **kortárs segítő gyerekek képzéseiben**, programjaikon rendszeresen részt vettek a mentorok. A programban 18 diák vehette át az elismerő oklevelet májusban. A kortárs segítő program keretében augusztusban több helyszínen toboroztak leendő kortárs segítő gyerekeket (Siófok, Verőce Csattogó Völgy, Mátrasóstó).

A csoport ebben az évben is megszervezte az **intézményben a színjátszótábort 10 fővel**. A gyerekek korcsoport szerint 7-11 évesek voltak, a programban a Kós Károly és a Németvölgyi Általános Iskolai diákjai vettek részt. A gyerekek nagyon jól érezték magukat a táborban, a Kékmadár színdarabot adták elő.

A nyár folyamán a csoport munkatársai a közösségi munka keretein belül, hét héten keresztül vettek részt a **Hegyvidéki Gyermekek- és Ifjúsági táborban**. A tábor remek lehetőséget biztosított a kapcsolatépítésre, a gyerekekkel való közös beszélgetésekre.

A tavalyi évben is havi gyakorisággal folytatódott az **örökbefogadói önszülő klub**, amelynek keretén belül Kovács Anett szociális munkás, influenzaszakember osztotta meg saját élményeit. Lengyel Eszter gyásztanácsadó, örökbefogadói tanácsadó, gyógypedagógus beszélt az örökbefogadottak veszteségeiről. Gubcsi Judit a Romadopt megalapítója, a cigány származású gyermekek nevelése témában tartott előadást. Az örökbefogadói önszülőklubokon rendszeresen biztosított volt a gyermekfelügyelet. Az elmúlt évben **21 család vett részt a rendezvényen**.

2023-ban októbertől-decemberig 7 alkalommal sikerült megszervezni a **gyermek gyászcsoporthat**, amin összesen 7 gyermek vett részt. A foglalkozás alkotás-terápiás és meseterápiás eszközök segítségével segít újraszervezni a gyermek életét, a szülő elvesztését követően. Ebben az évben sikerült a szülők részére is önszülő szülőcsoportot megszervezni a témában.

Az óvodai és iskolai szociális segítők 11 413 gyermeket (halmozott adat), 1027 szülőt, 5811 szakembert (pedagógusokat, pszichológusokat, családsegítőket, eszménymentesítőket, védőnőket stb.) értek el. A 18 251 főből csoportos tevékenységen keresztül 13 523 főt, közösségi tevékenységen keresztül 2042 főt, egyéni tevékenységen keresztül 2686 főt értek el a segítők.

A közösségi programok száma nem változott a tavalyi évhez képest, azonban a csoportos foglalkozások száma 897 alkalomról 3482-re nőtt, amelynek oka, hogy csoportfoglalkozásokon keresztül a gyermekek szélesebb köre volt megszólítható.

Az óvodai és iskolai szociális segítők munkájuk során az esetek több mint felében iskolai **nehézségekkel találkoztak**. Legtöbb esetben a magatartási, beilleszkedési nehézségek kapcsán vették igénybe a szociális segítők segítségét, a második leggyakoribb problémaként a családi konfliktusokat azonosították, amelyek szülők közötti vitákból és nevelési problémákból adódtak. Ezt követték a pszichés problémák az életkori változásból adódó lelki nehézségek miatt. Kifejezetten alacsony számban jelentek meg szociális természetű problémák és addiktológiai problémák. A családi életvitelben jelentkező problémák száma minimálisan növekedett a tavalyi évhez képest.

Az **Ifjúsági Közösségi Tér (Tér) munkacsoport** a Hajnóczy József utcai önálló telephelyen végzi tevékenységét immár 12 éve, ahol minden infrastrukturális feltétel a munkacsoport rendelkezésére áll.

A jogszabályokkal és a módszertani útmutatóval összhangban a Tér működtetésével párhuzamosan további, a hegyvidéki külső helyszíneken (iskolákban és gyermekotthonokban) végzett ifjúsági szociális munka szolgáltatásokkal bővítették a munkacsoport tevékenységét, ezáltal szélesebb körben érhettek el fiatalokat a kerületben. Ennek nagyon fontos célja volt, hogy megelőzze az elért fiatalok leszakadását, ezáltal csökkentve a csellengő, illetve egyéb problémákat mutató fiatalok számát a kerületünkben. Az új szolgáltatások keretében az első félévben 206 esetben, a második félévben további 654 esetben dolgoztak fiatalokkal, összesen 7 kerületi intézményben.

A **tanulásmódszertani támogatás és a korrepetálás** a munkatervben megfogalmazott célok szerint kiemelt hangsúlyt kapott: a Térben rendszeressé vált a tanulás segítése és/vagy korrepetálás, valamint külső helyszínen is indult tanulásmódszertani csoport általános iskolások számára.

A Tér munkatársai úgy tapasztalták, hogy a közösségi munka eddigi **életkori keretei** (13 és kortól 20 éves korig) már nem szolgálják a fiatalok teljeskörű elérését, ezért azt kitágították, így **őstől a Tér már 10 éves kortól 24 éves korig fogadott** fiatalokat.

A Tér környékén – a kerületünkben és a szomszédos kerületekben is egyaránt – nagyon sok gyermekotthon található, a közeli Széll Kálmán Tér pedig olyan csomópont, ahová a Hegyvidék gyermekotthonaiból a buszok befutnak. A Tér elfogadó légköre és a fenti adottságok évek óta nagy

számban vonzották be a gyermekotthonokban élő fiatalokat a Térbe. A Tér munkatársai hirtelen olyan problémákkal találták magukat szembe, amikkel eddig ekkora mértékben és formában nem találkoztak: a fiatalok gyökértelensége, hatalmas szocializációs elmaradások, érzelmi elhanyagoltság és emiatti problémák stb. Évek hosszú munkája volt abban, hogy kialakítsák azokat az új működési rutinokat, amik a legjobbak egy vegyes, családban és/vagy akár gyermekotthonban is felnövő fiatalokból álló közösség működtetésére. Ennek a folyamatnak nagy állomása volt 2023-ban, hogy most először a fiatalok otthonában, a kerületi **Sztechlo Gábor Gyermekotthonban is végeztek rendszeres csoportmunkát** a Tér munkatársai az otthonban lakó kisgyermekkel, kamaszokkal, ezáltal még korábban elérték őket, növelve a prevenció munkáinak hatékonyságát.

A Tér forgalma – a Hajnóczy utcai telephelyre betérő fiatalok száma mellett – **kiegészült a külső, kerületi helyszíneken csoportmunkával elért fiatalok számával**, ami igen jelentős összesített forgalomnövekedéshez vezetett (Az elmúlt éveknek relatív kisebb a forgalma, mivel jobbára csak a Térben nyújtott szolgáltatásokból álltak).

2023-ban a Tér összesen **2975 alkalommal** ért el összesen **443 fiatal**. Ezen felül külső csoportmunkát 235 fiatallal végeztek, egyéb, a Teret és annak szolgáltatásait népszerűsítő tevékenységgel pedig 251 fő kerületben tanuló fiatalt értek el. A Tér falai között 1846 alkalommal fordult meg összesen 214 fiatal. A Tér szolgáltatásaival elért fiatalok eloszlását az alábbi grafikon szemlélteti életkori és nemi bontásban.

Kiemelt eredmény, hogy a **13 év alatti fiatalok** aránya jelentősen növekedett az elmúlt évekhez képest, ami a célzottan számukra kialakított szolgáltatások – ADHD csoport és a hétfői tematikus kiskamasz nap, vagy a gyermekotthoni – bevezetésének volt köszönhető. A tavalyi évben összesen 35 fő 13 év alatti fiatal fordult meg a Térben, és ők is csak alkalmasszerűen, szemben az idei **62 fő, rendszeresen csoportfoglalkozásra érkező 13 év alatti fiatal** számával.

Kortárs segítők a Hegyvidéken

Az első kortárs segítő képzés tapasztalatai alapján alakították ki a következő képzés menetét és felépítését. Nem csak az újabb csoport toborzását és képzését kellett közösen megszervezniük, hanem a végzett kortárs segítők szerepét is definiálni kellett. 2023 őszétől már párhuzamosan folyt a következő kortárs segítő csoport képzése és a végzett kortárs segítők aktív bevonása különböző tevékenységekbe. Céljuk, hogy 2024-ben a két csoport találkozzon egymással és a már végzetek megosszák eddigi tapasztalataikat, valamint, hogy közösen gondolkozzanak a kortárs segítők iskolai szerepéről, fogalmazzanak meg közös célokat és szervezzenek közösen megvalósítható tevékenységeket.

Pályaválasztást segítő szolgáltatások:

A tapasztalatok szerint a fiatalok pályaválasztása egy olyan terület, ahol nagy szükség van a támogatásra, tanácsadásra, kísérésre. 2023 januárjában pályaválasztást segítő tanácsadó napot tartottak a fiataloknak, illetve igény szerint pályaválasztást segítő csoportot szerveztek kerületi iskolákban. Az év során több esetben segítettek fiataloknak iskolát keresni és/vagy iskolát váltani vagy önéletrajzot írni munkavállaláshoz. A szolgáltatással 19 esetben értek el fiatalt.

Támasz csoport a Budai Technikumban:

Heti rendszerességgel szerveztek csoportokat olyan fiataloknak, akik nehezebben boldogultak a középiskolában. A csoport célja a 9-10. osztályos fiatalok iskolai problémáinak feltárása (lógás, bukás, beilleszkedési, magatartási problémák, magas hiányzás stb.), valamint egy az érintett fiatalok leszakadását megelőző, kezelő csoport megszervezése volt. Az év során megvalósított három csoport összesen 12 főt ért el. A támogató csoport eredményeként megelőzhetővé vált a bevont fiatalok iskolaelhagyása (a 12 fő közül 4 fiatal bukott meg, vagy hagyta el az iskolát, holott ennek esélye mindegyikükönél igen magas volt). A csoportokat az iskolai szociális segítő és egy ifjúsági tanácsadó közösen vezette.

ADHD csoport a Térben

Az ADHD problémával élő fiatalok csoportjának megvalósítására több külső forrásból érkezett igény. Korosztályi besorolás szerint, szintén közös gondolkodás és munka során (iskolai szociális segítőkkel) jutottak arra az elhatározásra, hogy 11-14 évesek számára indul a kis létszámú csoport. A csoport tematikája a figyelmi és viselkedéses gátló funkciók megerősítését és fejlesztését szolgálták. Különböző technikák és módszerek átadása történt meg, és a közös munka során a szülőkkel is aktív, szoros kapcsolatot alakítottak ki. Ezek a folyamatok a későbbiekben is megjelentek a mindennapjaikban. A csoporttal elért fiatalok száma 3 fő.

Kiskamasz csoport hétfőnként a Térben

Az ADHD csoporttal, illetve a Sztehlo Gábor Gyermekotthon gyerekeivel való közös munka során indult el az a gondolat, hogy szükséges a fiatalabb korosztály, a kiskamaszok hatékonyabb elérése. Ezen kívül több megkeresést is kaptak a Térben, amikor fiatalabb gyermekek igényeltek segítséget. Ebből kifolyólag a hétfői napokon nyitottá tették a Teret a 10. életévüket betöltött gyermekek számára. A program célja a közösségi lét megélése, illetve az egyéni igényekre való reagálás (segítő beszélgetés, tanulásban való segítségnyújtás). Heti szinten változott az adott nap kerete, mely lehetett kézműves foglalkozás, főzés-sütés vagy a kerület megismerése is. A differenciált, egyéni igények alapján történő foglalkozásokba bevont fiatalok száma 6 fő volt.

Tanulástechnikát fejlesztő csoport a Németvölgyi Általános Iskolában

A 10 alkalmas pszichoedukációs, általánosan a tanulásról szóló gyakorlati foglalkozás-sorozaton vehettek részt az érdeklődő gyerekek. A csoport célja volt azoknak az egyéni jellemzőknek a megismerése, melyek lehetővé teszik a hatékony tanulást. A résztvevők heterogén életkori összetétele miatt differenciáltan zajlott a gyakorlatok átadása, megtanítása. Ezek mellett fontos szempont volt a tanulásban jelentős szerepet játszó folyamatok (pl.: pihenés és rend) megismerése is. A jövőben két irányban is lehet folytatni ezt a tevékenységet: a résztvevők igényelnek egy mélyebb ismeret adó csoportos foglalkozás-sorozatot is, illetve van relevancia új gyerekek bevonására is, akik hasonlóan általános, de mégis egyéni szinten sajátíthatják el a tanulóval kapcsolatos ismereteket. A szülőkkel való kapcsolattartás és a pedagógusok megismerése és az ő megsegítésük is egy fontos jelenség volt a folyamatban. A csoporttal elért fiatalok száma 9 fő volt.

Külső szabadidős programok

A Tér munkatársai a szabadidő hasznos eltöltése, valamint szabadidős alternatívák biztosítása céljából rendszeres biztosit külső programokat a Teret elérő fiataloknak. A nyári hónapokat leszámítva havi egy alkalommal (ill. ezen felül eseti jelleggel igény és lehetőség szerint), nyáron pedig heti rendszerességgel szerveztek programokat, amik prevenciós céljuk mellett a fiatalok közösségé váláshoz is hozzájárultak.

2023-ban a **Mentálhigiénés-tanácsadó munkacsoport** részt vett az éves családterápiás vándorgyűlésen és a családterápiás szupervíziós csoportokon. Egy munkatárs a traumafókuszú képzésének második szintjét végezte el és az azt követő szupervíziós fázist kezdte meg, egy másik kolléga mindfulness tanár képesítést kapott. Több munkatárs az érzelemfókuszú terápiás megközelítés első modulját teljesítette, valamint összhangban a korábbi tanulmányukkal narratív terápiás szupervíziókon és workshopokon vettek részt. Az új kolléga megkezdte a családterápiás alapképzést, valamint részt vett a pszichoterápiás hétvégén.

Az első intézményi szakmai nap a mentál team kezdeményezésére és vízióján alapulva valósult meg. Eredményeképp egyrészt korszerű ismeretekkel és szemlélettel gyarapodott az intézmény munkatársainak tudása. Egy munkatárs 2023-ban is közreműködött az ELTE tanácsadó szakpszichológus szakképzésben óraadóként, valamint ezen szakképzés gyakorlólóhelyeként továbbra is szerződésben áll munkacsoportunk. 237 fő vette igénybe a mentálhigiénés szolgáltatást és 1766 ülés valósult meg. Mindez, amellet, hogy némi forgalomcsökkenésről ad számot, azt is tükrözi, hogy a tanácsadói szemléletnek megfelelően fajlagosan nőtt a rövidebb, fókuszált folyamatok aránya, a hosszabb exploratív és szupportív jellegű

munkafolyamatokhoz képest. A valamelyest csökkenő számok mögötti fontos tényező, hogy az év több hónapot felölelő szakaszában 4 pszichológus állt az intézmény rendelkezésére a megszokott 5 helyett.

Az egyéni terápiás ülések aránya a család- és/vagy párterápiás ülésekhez viszonyítva (1294 és 472 ülés) mintegy 76-24%-os megoszlásban állandósult az év során, mely arány illeszkedik az elmúlt évek trendjéhez, miszerint némiképp erősödik az egyéni terápiás folyamatok hangsúlya (2022-ben az arány 74-26% volt).

Az összes szolgáltatás 93,5%-a (1648 ülés) önkéntes alapon zajlott, és 6,5% (118 ülés) volt a kötelezett kliensek aránya (2022-ben szintén 93,5-6,5% volt az arány). Továbbra is magas tehát az önkéntes megkeresések hányada a korábbi évek tendenciáinak megfelelően, ami egyfajta visszacsatolásként is értékelhető a kerületi lakosok, illetve dolgozók részéről.

Egy sajátos intézményi és szakmaközi együttműködés keretében az úgynevezett „Izlandi-modell” 2023-ban is folytatódott kollégák részvételével a kerület meghatározott óvodái mellett, immáron bölcsődékben is.

A jogász által nyújtott szolgáltatások továbbra sem csak a kliensek számára biztosítottak, hanem a munkatársak esetkezeltési munkájához is, mivel nekik sok esetben nem csak szociális szakemberként kell végiggondolniuk eseteiket. 2023 folyamán 233 alkalommal, mindösszesen 116 fő kereste fel jogászaikat.

3.2. Gyermek napközbeni ellátásának, gyermek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok

Gyermek napközbeni ellátásának biztosítása – Kerületünkben a bölcsődei ellátás igénybevétele során a kerületi gyermekek élveznek előnyt. Az ellátás keretében biztosított gondozásért a szülők térítési díjat fizetnek, melynek összegét befolyásolja a gyermek családjában az egy főre jutó jövedelem nagysága, illetve a gyermek lakóhelye.

A bölcsődei felvétel minden évben rendszerint áprilisban zajlik, de év közbeni felvételre is lehetőség van. Folyamatosan arra törekszünk, hogy bölcsődéink teljes kihasználtsággal működjenek, ezért az év közben megüresedő férőhelyekre fel tudunk venni új jelentkezőket. Az alábbi bölcsődei statisztikai adatoknál ezért láthatunk magasabb számokat az engedélyezett férőhelyekhez képest, de természetesen a maximális kapacitást sosem lépik túl az intézmények.

A Svábhegyi Bölcsőde engedélyezett férőhelye 120 fő, 2023 folyamán összesen 194 gyermeket látott el az intézmény, közülük

- étkezési és gondozási díjat is fizetők száma: 104 fő
- ingyenesen étkezők száma: 109 fő
- csak gondozási díjat fizetők száma: 22 fő
- teljes ingyenességet élvezők száma: 131 fő, ebből
 - három vagy többgyermekes családban élő: 38 fő
 - sajátos nevelési igényű (SNI): 2 fő
 - korai fejlesztésre jogosult: 9 fő
 - tartósan beteg: 2 fő
 - nevelésbe vett: 6 fő
 - jövedelmi helyzetre tekintettel (szülői nyilatkozat alapján): 74 fő részesült teljes ingyenességben.

A befizetett étkezési és gondozási díjból az éves intézményi bevétel 19 998 819 Ft volt.

A fent említett SNI és korai fejlesztésre jogosult gyermekek fejlesztését a kerületi Pedagógiai Szakszolgálat segítő szakemberi végezték heti rendszerességgel helyben, a Bölcsődében kialakított fejlesztő szobában.

A **Zugligeti Bölcsőde** engedélyezett férőhelye 96 fő, 24 férőhely jelenleg szüneteltetett, amelynek keretében időszakos gyermekfelügyeletet biztosít az intézmény.

2023 folyamán összesen 140 gyermeket látott el az intézmény, ebből:

- étkezési és gondozási díjat is fizetők száma: 69 fő
- ingyenesen étkezők száma: 71 fő
- csak gondozási díjat fizetők száma: 26 fő
- teljes ingyenességet élvezők száma összesen 45 fő, ebből:
 - három vagy többgyermekes családban élő: 25 fő
 - sajátos nevelési igényű: 1 fő
 - korai fejlesztésre szorult: 0 fő
 - tartósan beteg: 1 fő
 - (halmozottan) hátrányos helyzetű: 0 fő
 - nevelésbe vett: 6 fő
 - jövedelmi helyzetre tekintettel (szülő nyilatkozata alapján) 12 fő nem fizetett térítési díjat.

A befizetett étkezési és gondozási díjból az éves intézményi bevétel 17 741 750 Ft volt.

A **Krisztinavárosi Bölcsőde** engedélyezett férőhelye 96 fő, 2023-ban összesen 139 gyermeket látott el az intézmény, közülük

- étkezési és gondozási díjat is fizetők száma: 44 fő
- ingyenesen étkezők száma: 50 fő
- csak gondozási díjat fizetők száma: 51 fő
- teljes ingyenességet élvezők száma: 75 fő

A teljes ingyenességet élvezők közül:

- 3 vagy többgyermekes családban élő: 17 fő
- sajátos nevelési igényű: 2 fő
- tartósan beteg: 5 fő
- (halmozottan) hátrányos helyzetű: 0 fő
- nevelésbe vett: 0 fő
- jövedelmi helyzetre tekintettel (szülői nyilatkozat alapján): 51 fő részesült teljes ingyenességben.

A fenti mutatók a nevelési/gondozási év során folyamatosan változóak, hiszen a szülők munkába állása után a jövedelmi viszonyok megváltoznak.

2023-ban a befizetett étkezési és gondozási díjból összesen 18 136 979 Ft bevétele volt az intézménynek.

A **Művész úti Óvoda és Bölcsőde** többcélú intézményének fenntartói jogait a Hegyvidéki Önkormányzat 2021. szeptember 1-jével vette át. A bölcsőde engedélyezett férőhelye 36 fő, a 2023. évben összesen 72 gyermek ellátását biztosította az intézmény. Közülük

- étkezési és gondozási díjat is fizetők száma: 38 fő
- ingyenesen étkezők száma: 33 fő
- csak gondozási díjat fizetők száma: 23 fő
- teljes ingyenességet élvezők száma: 16 fő

A teljes ingyenességet élvezők közül:

- 3 vagy többgyermekes családban élő: 5 fő
- nevelésbe vett: 5 fő
- jövedelmi helyzetre tekintettel (szülői nyilatkozat alapján): 6 fő részesült teljes ingyenességben.

2023-ban a befizetett étkezési és gondozási díjból összesen 8 977 090 Ft bevétele volt az intézménynek.

Gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása – A gyermekvédelem alapvető célja, hogy a gyermeket csak akkor emeljék ki családi környezetéből, ha az ellátása veszélybe kerül. Ebben az esetben a gyermeknek az átmeneti otthonban történő elhelyezését kell kezdeményezni. Ilyenkor a megfelelő gondozás biztosítása mellett az a további feladat, hogy a szülő, a Családsegítő és a Gyermekjóléti Központ, valamint az ideiglenes gondozást biztosító átmeneti otthon összehangolt csapatmunkával a gyermek sorsát mielőbbi, végérvényes megoldással – lehetőség szerint a családba történő visszahelyezéssel – rendezze. Amíg ez megtörténik, addig az átmeneti ellátás biztosítja az érintett gyermek számára a családi környezetet.

A cél a családok széthullásának megelőzése. Ezért az életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis miatt otthontalanná vált, esetleg védelmet kereső szülőket és gyermeküket, a válsághelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anyát, illetve a szülészetről kikerülő anyát és gyermekét, valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársát vagy férjét a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ ideiglenes, együttes elhelyezésben és ellátásban részesíti.

A Gyvt. által előírt átmeneti gondozást – gyermekek és családok részére egyaránt – ellátási szerződések útján biztosítja az Önkormányzat, a kapcsolattartó mindkét esetben a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ.

Az ellátási szerződések alapján megbízott szolgáltatók minden esetben értesítik a Családsegítő és Gyermekjóléti Központot a család vagy a gyermek(ek) felvételéről. A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ a családgondozás folytatásával, az otthonok családgondozójával kialakított együttműködés keretében közreműködik a kimeneti lehetőségek felkutatásában, a gyermekek „hazagondozásában”, a családok lakhatásának rendezésében, egzisztenciális biztonságuk megteremtésében.

Az ellátás során folyamatos a kapcsolat a két intézmény családgondozója között. Ez a közös munka kiterjed az ügyintézésben nyújtott segítségre, a család életvitelének, mindennapi működési rendjének újragondolására, amely az átmeneti ellátás mielőbbi megszüntetését eredményezheti.

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata (gyermekek átmeneti otthona)

A Fehérholló utcai Gyermekek Átmeneti Otthona 18 éves korig nyújt átmeneti ellátást, ha a gyermek időlegesen felügyelet és ellátás nélkül marad. Az ellátást a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ javaslata alapján veheti igénybe a családban élő gyermek. Testvérek elhelyezése esetén a szolgáltatási díjon felül napidíjat kell fizetnünk. 2023-ban kerületünkben nem volt ellátott az intézményben.

SOS Krízis Alapítvány (családok átmeneti otthona)

Az Alapítvány 1997 óta a fővárosi gyermekvédelem meghatározó szereplője. Három otthont és ún. kiléptető lakásokat tart fenn. Az otthonok a IV., a XIV. és a XVI. kerületekben találhatóak, és bármelyikben ellátásba kerülhetnek a rászorulóknak, elhelyezésük miatt még gyorsabban megoldható. A szolgáltatási díj összege naponta 1200 Ft/fő (minden év január 1. napjával az infláció mértékével emelhető), az ellátási idő 12 hónap, ami az ellátott kérésére 6 hónappal, illetve tanköteles korú gyermek esetében a tanév végéig meghosszabbítható. Az otthon házirend szerint működik, amelynek szabályai minden bentlakóra kötelező érvényűek.

A szolgáltató a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ által jelzett, maximum két, kerületi illetékességű család egyidejű elhelyezésére vállalt kötelezettséget (8 fő erejéig). Szabad kapacitás esetén ez a létszám túlléphető. Szerződésünket 2018. október 1-jei hatállyal kötöttük 5 évre, majd 2023. október 1-jével újabb 5 évre kötöttünk ellátási szerződést.

2023-ban egy öttagú család tartózkodott az intézményben, az elhelyezésért 264.000 Ft-ot fizetett az Önkormányzat a 2023. évre vonatkozóan.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A CSSK ellenőrzési tapasztalatai

A mentálhigiénés csoport munkájának felülvizsgálata az intézményi ellenőrzési nyomvonal alapján zajlott idén is. Ennek egy része adminisztratív ellenőrzés, másik része szakmai minőségellenőrzés, mely kölcsönös személyes támogatáson, szupervíziókon és esetmegbeszélőkön keresztül valósul meg. A munkafázisba jutó egyéni és pár-, illetve családterápiás folyamatok megfelelő színvonalon zajlanak.

Az esetmenedzsereknél a korábbi gyakorlatnak megfelelően három havonta került sor az esetdokumentáció ellenőrzésére, amelyet a munkacsoportvezető a kliens forgalom adataival egészített ki. A szakmai ellenőrzés a Gyermekünk Védelmében informatikai rendszer használatával folyamatossá vált, mivel az esetmenedzserek által indított folyamatok (környezettanulmány, javaslat, gondozási terv, felülvizsgálat) a csoportvezető jóváhagyása nélkül nem rögzíthetők.

A gyermekvédelmi csoportvezető fél évente ellenőrzési feljegyzés alapján személyes beszélgetés keretében visszajelzést adott a munkatársaknak a munkaköri kötelezettségek betartására, a szakmai teljesítményre, és a csoporttársakkal való együttműködésre vonatkozóan.

A gyermekvédelmi csoport munkatársai 2023-ban minden esetben a jogszabály által előírt határidőn belül jártak el. A kliens forgalom ellenőrzése során megállapítható volt, hogy a személyes klienstalálkozások, esetkonferenciák és esetmegbeszélések, valamint az érintett szakemberekkel esetkonzultációk rendszeresen megvalósultak.

Az óvodai, iskolai szociális segítőknél a csoportvezetői ellenőrzések tapasztalatai mentén a munkaköri leírás módosítása vált indokolttá a jelenléti ív rendszeresebb kontrollálhatósága céljából. A munka átláthatósága és ellenőrizhetősége céljából mindenképp hasznosnak bizonyult az adminisztrációs rendszerben a havi munkanapló.

Az Ifjúsági Közösségi Térben a csoportvezetői ellenőrzés tapasztalatai a korábbi évekhez hasonlóan a team felkészültségét, elhivatottságát támasztották alá. A munkacsoport tevékenységeinek döntő többségét team-munkában végzi, ennek tapasztalatait folyamatosan monitorozza és építi be a mindennapi közösségépítő munkába. Ezt a folyamatot jól szolgálja az egymásnak adott kölcsönös visszajelzés és a vezetői kontrollfunkciók gyakorlata.

A pszichiátriai betegek ellátásánál a munkatársak csoportvezető általi ellenőrzésének módját tekintve, az Ellenőrzési terv szempontjai az irányadók. Az Ellenőrzési terv, a munkaidő kihasználtság, a munkaidő adminisztráció, a szakmai munka és a szakmai munkához köthető dokumentáció ellenőrzésének módját, ütemezését tartalmazza. Ennek alapján megállapítható, hogy az elmúlt évben a Felsősziget klubház munkatársai magas színvonalon biztosították ellátottjaik számára a nappali és közösségi ellátás szolgáltatási körét. Annak dokumentációját kevés kivétellel, az ellenőrzési határidőket betartva, naprakészen vezették. A munkaidő kihasználtsága kielégítő volt, számos esetben (krízishelyzetben) munkaidőn túl is rendelkezésre álltak klienseik számára. A munkaidő adminisztrációja is rendben volt.

A családsegítői és gyermekjóléti csoportnál a családsegítők ellenőrzése az intézményi ellenőrzési nyomvonal szerint történt.

A munkatervben megjelölt ellenőrzések módja (dokumentum ellenőrzés, beszámoltatás, megbeszélés, feljegyzés) folyamatos. A családsegítői adminisztráció ellenőrzése előre megbeszélte időpontban történik, amennyiben probléma vagy hiányosság merül fel, előre egyeztetett időpontban újra ellenőrzés történik. Emellett az esetek szakmai ellenőrzése folyamatosan - alkalmasszerűen - egyéni vagy team formában történt családsegítői beszámoltatás alapján.

Fenntartói belső ellenőrzés nem történt 2023-ban.

A Svábhegyi Bölcsőde ellenőrzési tapasztalatai

2023-ban az éves Munka és tűzvédelmi ellenőrzésen kívül március hónapban katasztrófavédelmi, valamint a nyár folyamán ÁSZ ellenőrzés volt. Az ellenőrzések során hiányosságok nem merültek fel. Egyéb szakmai ellenőrzés nem volt.

A Zugligeti Bölcsőde ellenőrzési tapasztalatai

2023-ban az önkormányzati belső ellenőrzés a 2021. évi ÁSZ ellenőrzéskor talált hiányosságok és javaslatok elvégzésére és nyomon követésére terjedt ki. Az ellenőrzés további intézkedést nem igényelt. Év végén a HACCP rendszer felülvizsgálatára került sor, a feltárt hiányosságra az intézkedéseket az intézmény megtette.

A Művész utcai Bölcsőde ellenőrzési tapasztalatai

2023 decemberében az intézményben önkormányzati belső ellenőrzés, illetve az év során munka- és tűzvédelmi ellenőrzés volt.

A Krisztinavárosi Bölcsődében 2023 folyamán nem volt szakmai ellenőrzés.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

A CSSK tervei

Tovább folytatódik az informatikai korszerűsítés, eszközök beszerzésével. Az energiamegtakarítás jegyében az intézmény székhelyén a földszinti nyílászárók cseréje várható a fenntartó támogatásával. Szintén önkormányzati támogatással újul meg az Ifjúsági Közösségi Tér földszinti vizesblokkja. A tervek között szerepel továbbá az intézmény székhelyén lévő irodabútorok részleges cseréje.

Kihívást jelent a 2023. évi csoportfoglalkozások magas számának megtartása, lehetőség szerint egy-egy újabb tematikus csoport indítása a kliensigényeknek megfelelően (sérült gyermeket nevelő szülők csoportja, kisgyermeket nevelők csoportja).

Az úgynevezett „Izlandi-modell” alapján a kerületi tagóvodában megkezdett szülőcsoportokat szeretné folytatni az intézmény a székhelyóvodában, továbbá kerületi bölcsődét is bevonnának az érintett intézményi körbe.

Az ifjúsági szociális munka tevékenységét bővítik a kerületi diákönkormányzat elindításával. A 2024. évben folytatódik a megkezdett kortárssegítő képzés a már működő csoporttal, emellett szeptembertől toborzást követően egy újabb csoportot szeretnének indítani. A kortárssegítés harmadik évét kezdi meg az intézmény.

Polgármester úr kezdeményezésére a kerületi középiskolákba járó fiatalok szüleit kereste meg az Önkormányzat, felmérve tudásukat a drogokról és a gyermekük, gyermekeik drogfogyasztásáról. A kutatás elemzését követően a CSSK részt vesz a kerületi drogstratégiai aktualizálásában, cselekvési terv kialakításában.

Folyamatban van az óvodai és iskolai szociális munka mentén az új együttműködések kialakítása, új intézmények bevonása.

Az intézmény szolgáltatásairól folyamatos tájékoztatást nyújt az intézmény a közösségi oldalán és honlapján keresztül. Emellett mind a kerületi újságban, mind nagyobb kerületi rendezvényeken tervezik a jelenlétet szolgáltatásaik népszerűsítése céljából.

A Zugligeti Bölcsőde tervei

A szülők igényeit felmérve az intézmény újabb témákban folytatja az együttműködést a Családsegítővel a Szülő klubok megtartására. A tervek között szerepel továbbá a már meglévő programok és szülőkkel együtt szervezett közös kirándulások bővítése, pl. közös kirándulás a Gyermek vasúthoz és látogatás a Budakeszi Dinó Parkba.

Szükségessé vált az intézmény udvarának újra füvesítése, az árnyékolók felújítása, valamint a bicikli utak és vízpermetezők burkolatának, járdájának cseréje.

A Százlábú csoport fürdőszobájának és az intézmény férfi öltözőjének újjáalakítása is szükségessé vált. A csoportszobákban a falak salétrommentesítése, a függönyök és a karnisok, valamint a szekrények cseréje, játszó kuckók kialakítása, valamint a mosókonyha gépparkjának a cseréje is szerepel az intézmény további tervei között.

A Művész utcai Bölcsőde tervei között szerepel a szorosabb kapcsolat kialakítása a kerületi bölcsődékkal, különböző közös programok mentén. Emellett minél szélesebb körben szeretnék népszerűsíteni a szülőklub programjukat. Terveik között szerepel az alapítvány bevonásával Szülői bál megszervezése, garázsvásár lebonyolítása, játék csere-bere lehetőségének megvalósítása. Hétvégi szolgáltatás megszervezésének a lehetősége is felmerült, miszerint minden hónapban egy szombati napon vállalnák a hozzájuk járó gyerekek felügyeletét, a szülők tehermentesítése céljából.

A Krisztinavárosi Bölcsőde jövőbeni célja a környezeti nevelés elmélyítése, kiemelt feladatának tekinti a szakemberei fejlődésének elősegítését, támogatását. Egyre több diplomás kisgyermeknevelő dolgozik a Bölcsődében, akik képesek a szakmai innovációra, a társadalmi szerepvállalásra, a folyamatos megújulásra és fejlődésre. Felkészültek tanulmányaik gyakorlatban történő folytatására és ismereteik alkalmazására. A régi munkatársak is egyre nagyobb számmal jelentkeznek a felsőoktatásba, emelve a szakma jó hírét, presztízsét. 2016. január 1-től a diplomás kisgyermeknevelők a pedagógus képzésük mellett, a pedagógus bértábla szerinti bérezést is megkapták, ami nagy motiváló erőt jelent. A Bölcsőde támogatja a továbbtanulni szándékozókot, segíti előmenetelüket azzal a céllal, hogy folyamatosan bővüljön a diplomás kisgyermeknevelők köre, és néhány év múlva az intézmény minden szakdolgozója rendelkezzen diplomával.

A Bölcsőde folyamatosan törekszik arra, hogy a gyermekek emberi méltóságát mindenkor tiszteletben tartva, a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesüljenek, valamint legfontosabbnak a gyermek-, illetve családközpontú bölcsődei élet megteremtését tartja. Az intézmény aktívan és sokoldalúan együttműködik a családokkal, támogatva, kompenzálva a nemkívánatos családi hatásokat. A család egy elsődleges, biztos és meghatározott alapot ad. A bölcsőde a gyermekkort végigkísérő szociális intézményrendszer első állomása. A családból való kiszakadást, a bölcsődébe való beszoktatást a legtöbb gyermek traumaként éli meg. Nagyon fontos, hogy a bölcsődében nyugalom, rendszeresség, feltételek nélküli elfogadás és szeretet fogadja a bekerülő kisgyermeket, a cél, hogy egészséges, kiegyensúlyozott, a problémákkal helyesen megküzdő, boldog felnőtté váljanak. Rendkívül fontos, hogy a bölcsődében a kisgyermeknevelők, illetve a gyermekekkel kapcsolatba kerülő felnőttek mindig, minden körülmények között nyugodt, kiegyensúlyozott, elfogadó, érzelmileg biztonságos légkört teremtsenek. Az intézmény törekszik a szülőkkel való jó kapcsolat és együttműködés kialakítására. A Bölcsőde folyamatos továbbképzésekkel és önképzéssel törekszik a színvonalas munka javítására. Mivel az intézményben sérült gyermekek integrált gondozása, korai fejlesztése is történik, ezért kiemelten fontos a korai fejlesztéssel foglalkozó szakemberek bevonása a bölcsődei ellátásba, hogy minél előbb képet kapjanak az esetleges fejlődési elmaradásokról.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

A gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők száma a 2023. évben 16 fő volt (6 lány és 10 fiú), ami nagymértékű növekedést mutat az előző évi 6 főhöz képest. 2023-ban 13 db (2022-ben 5 db) bűncselekményt követtek el. A fiatalkorú bűnelkövetők (16 fő) életkori megoszlása az alábbi:

- a 18. életévét betöltő, de a cselekmény elkövetésekor még fiatalkorú elkövető: 1 fő,
- a 17. életévüket betöltők száma: 3 fő,
- a 16. életévüket betöltő személy nem volt,
- a 15. életévüket betöltők száma: 6 fő,
- a 14. életévüket betöltők száma: 1 fő,
- a 14. életévét még be nem töltött elkövető: 5 fő.

Az elkövetett bűncselekmények miatt indult eljárások száma:

- kifosztás: 1
- lopás: 6
- Jármű önkényes elvétele: 1
- közfeladatot ellátó személy elleni erőszak: 2 / ADHD betegség/
- kábítószer fogyasztás/birtoklás/: 3

A fiatalkorúak tettüket minden esetben beismerték, azonban azok okairól a rendőri szakban továbbra sem beszéltek. Ez lehet egyrészt amiatt, mert a kihallgatásokon a törvényes képviselő, apa, anyja jelenléte feszélyezi őket, másrészt, mert ők maguk sem tudnak választ adni a kérdésre. A gyermekotthonokban élő fiatalokat nagyfokú közöny és "nemtörődömség" jellemzi.

2023-ban a bűnüldözési alosztály munkatársa „Szer, ami megváltoztat” címmel tartott drog-prevenációs előadásorozatot az iskolákban, a diákok, szülők, pedagógusok részére. A programmal a droggal kapcsolatos veszélyekre hívtuk fel a figyelmet.

Összesen 9 helyszínen 11 előadás került megtartásra 266 diák és pedagógus részére.

2023 szeptemberétől új, úgynevezett állatvédelmi előadásokat tartottunk 3 helyszínen, 78 diák részvételével.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, dropprevenció stb.)

A **Családsegítő és Gyermekjóléti Központ** a már említetteken kívül több alapítvánnyal, segítő szervezettel került kapcsolatba egy-egy kliens segítése mentén, ezek az SOS Krízis Alapítvány, Boldog Gizella Otthon, Kézénfogva Alapítvány, Eranus Alapítvány, Budai Egyszülős Központ, Nagycsaládosok Országos Egyesülete. Folyamatos a szakmai kapcsolat a Világszép Alapítvánnyal, mivel több fiatalot is mentorálnak. Szorosabban fűzték az együttműködést a II. kerületi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ részeként működő Erődtérrel, valamint a Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ és a II. kerületi társintézmény óvodai-iskolai szociális segítőivel.

A Fővárosi Állatkert 10 gyermek egyhetes táboroztatását vállalta.

A XII. kerületben növekszik az idősek száma, ami magával hozhatja a szociális szolgáltatások iránti igény növekedését, ezért a CSSK jó kapcsolatot ápol a kerületi idősügyi referenssel, a Szent János Kórház EFI irodájával, valamint a kórházi szociális munkásokkal.

2023-ban az elmúlt évhez képest nőtt a gyakorlatra fogadott fiatalok száma, elsősorban az ELTE különböző karairól. 4 fő szociális munkás hallgató töltött az intézményben fél-fél évet, 3 fő hallgatót rövidebb gyakorlatra fogadtak, és többen intézménylátogatásra is érkeztek. **A Tér** 5 fő felsőoktatásba járó hallgatót fogadott az év során, közülük 3 fő gyógypedagógus, 1 fő ifjúsági közösség-szervező és egy 1 fő

szociálpedagógus hallgató tanulmányaihoz járulhatott hozzá a Tér közössége. 4 pszichológus hallgató töltötte a Tér-ben a gyakorlatát, egy munkatársuk a tanácsadó szakpszichológus képzés őszi szemeszterében vezetett kurzust.

Az ELTE TáTK közössége minden évben díjakkal ismeri el a legkiválóbb oktatói, kutatói és oktatástámogató eredményeket. Idén először ítélte oda a Kari Tanács a szociális munka gyakorlati oktatásáért járó Ohly Éva-díjat, amelyet a CSSK munkatársa vehetett át.

A Svábhegyi Bölcsőde szakmaközi kapcsolatai a korábbi évekhez hasonlóan hatékonyak mondhatók. Az eddigi jó együttműködésük a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint a Pedagógiai Szakszolgálattal még szorosabbá vált. Utóbbival napi kapcsolatban áll az intézmény, hiszen 2023-ban nagymértékben megnövekedett azon gyermekek létszáma, akik szakértői szakvélemény alapján korai fejlesztésre voltak jogosultak, így ők a bölcsődében részesültek egyéni fejlesztésben, amit az említett intézmény szakemberei végeztek. A CSSK-val is többször került kapcsolatba az év folyamán az intézmény, mivel egyre gyakrabban okoz problémát a családok körében a válás, az ezzel kapcsolatos gyermekelhelyezés, a szülők közötti feszült légkör, ami az intézményben töltött időre is hatással van. Több esetben a szülők gyógyszer-, illetve drogfüggősége, a gyermek védelembevétele, családba fogadása kapcsán kerültek kapcsolatba a Családsegítő Szolgálattal. Ilyen esetekben pedagógiai szakvélemény készült a gyermek bölcsődében töltött napjairól, illetve a gyermekvédelmi felelős esetmegbeszéléseken is részt vett, de jelen volt az éves Gyermekvédelmi Konferencián is.

Új kapcsolat épült a Svábhegyi Bölcsőde és az Esze Tamás Gyermekotthon között, ahonnan a tavalyi évben 5 gyermek került felvételre. A Gyermekotthont személyesen kereste fel a bölcsődevezető az gyermekek „otthoni” körülményeinek megtekintése céljából, s a látottak megerősítették a bölcsődei ellátás szükségességét. A gyermekotthon vezetője, a nevelők és a bölcsőde közötti jó együttműködésnek köszönhetően az intézeti nevelt gyermekek teljes értékű tagjai a Svábhegyi Bölcsőde közösségének. A többi gyermek szülei pozitívan álltak hozzájuk, sokszor támogatták őket ruhákkal, gyümölcssel, és gyermeküléseket is gyűjtöttek számukra, hogy szállításuk a bölcsődébe és „haza” biztonságos legyen.

A Zugligeti Bölcsődében az elmúlt évben 19 gyermek korai fejlesztése zajlott, melyet a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársai heti 2 napban végeztek. A kiszűrt gyermekek a szülőkkel együtt részt vettek a Szakszolgálat komplex vizsgálatán.

A kerületi Családsegítő Szolgálattal közös projekt célja a családok segítése preventív előadások, szülőcsoportos beszélgetések megtartásával, melyek közül a legnagyobb érdeklődés a dackorszakról szóló téma iránt mutatkozott.

Jelzőrendszeri feladata nem volt a bölcsődének az elmúlt évben, nem kellett segítséget kérniük a kerületi Családsegítő Szolgálattól. Az anyaoththon munkatársaival sor került egy támogató megbeszélésre, annak érdekében, hogy a fiatalok anyukáknak és gyermekeiknek hatékonyabban tudjanak a Bölcsőde munkatársai segíteni.

A Kulturális Szalon ruhabörzsjéhez gyermek- és felnőttruha adományokkal járult hozzá az intézmény. Kapcsolat épült ki a Zöld Iroda munkatársaival, akik ötletekkel segítették a természetközelibb udvari játszótérek kialakítását.

A Zugligeti Bölcsőde célja harmonikus kapcsolat kiépítése az Önkormányzat és a GESZ munkatársaival, az óvodákkal, a Gyermekjóléti Szolgálattal és az ikerszülések kapcsán a Védőnői hálózattal.

A Krisztinavárosi Bölcsőde célja továbbra is a kerületben működő intézményekkel már kialakított jó és szoros kapcsolat fenntartása a jövőben is, különös tekintettel a Családsegítő Szolgálatra és a Pedagógiai Szakszolgálatra.

A Művész utcai Bölcsőde szoros kapcsolatot alakított ki a Hegyvidéki Családsegítő és Gyermekjóléti Központ munkatársaival, akivel havonta egyszer, hétfői napokon megbeszélést tartanak, ahol a kisgyermeknevelők megoszthatják az általuk nehéznek tartott helyzetek problémáit, és közösen gondolkodva, ötletelve igyekeznek megoldásokat találni.